

Uporaba ekspektoransov in mukolitikov za lajšanje simptomov akutnega mokrega kašlja pri odraslih

pripravile: Mirjam Bajt, Vida Jereb in Špela Ulčar
28. modularna skupina

januar 2019

▶ <https://www.youtube.com/watch?v=ukBGgHdIVU0>

OPIS PROBLEMA

- ▶ Ali so ekspektoransi in mukolitiki, ki so brez recepta dostopni v lekarnah, učinkovita pomoč pri akutnih infekcijah zgornjih dihal s simptomi mokrega kašlja pri odraslih?
 - ▶ Ali izboljšajo simptomatiko?
 - ▶ Ali skrajšujejo čas trajanja simptomov?

RELEVANTNOST PROBLEMA

- ▶ *V ambulanto družinskega zdravnika pride 45-letna gospa, sicer zdrava, brez redne terapije. Že več kot en teden produktivno kašlja, vročino je imela blago povišano, navaja slabše počutje. V statusu: TT 37.1 °C, žrelo pordelo, tonzili brez oblog, pljuča: poostreno dihanje. Za uvedbo antibiotika se nismo odločili, svetujemo počitek in hidracijo.*
- ▶ *Zanima jo, če se v lekarni da kupiti kakšen sirup ali drugo zdravilo za izkašljevanje in če bi ji ga priporočili.*

PREGLED RELEVANTNIH ČLANKOV IN VIROV

- ▶ Smith SM, Schroeder K, Fahey T. Over-the-counter (OTC) medications for acute cough in children and adults in community settings. *Cochrane Database of Systematic Reviews*. 2014; (11): CD001831.
- ▶ Dealleaume L, Tweed B, Neher JO. Do OTC remedies relieve cough in acute URIs? *J.Fam Pract*. 2009 Oct;58(10):559a-c.
- ▶ Zanasi M, Mazzolini M, Kantar A. A reappraisal of the mucoactive activity and clinical efficacy of bromhexine. *Multidisciplinary Respiratory Medicine*. 2017; 12:7.
- ▶ Diepinigaitis P, Gayle Y, Solomon G, Gilbert R. Inhibition of cough-reflex sensitivity by benzonatate and guaifenesin in acute cough. *Respiratory medicine*. 2009; (103): 902-6.
- ▶ Sandra Grenz. N-acetilcistein pri samozdravljenju. *Pharmazeutische Zeitung*, št. 160, izdaja 7. 2015.
- ▶ Schroeder K, Fahey T. Systematic review of randomised controlled trials of over the counter cough medicines for acute cough in adults. *BMJ* 2002; 324:329.
- ▶ Lipnik Štangelj M, Zidarn M. Mukolitiki, ekspektoranski in antitusiki. *Medicinski razgledi*. 2012; 425-31.

POVZETEK VIROV IN OSNOVNIH DILEM

- ▶ Obstaja več študij, primerjali so učinke prosto dostopnih zdravil za lajšanje simptomov akutnega kašlja (frekvenco, trajanje, odsotnost z dela ...) v primerjavi s placebom.
- ▶ Ena izmed študij: proučevali so prevalenco simptoma pogostega kašlja ob uporabi mukolitika, v primerjavi s placebom. → UGOTOVITEV?

Večja prevalenca pogostega kašlja pri uporabi placeba v primerjavi z aktivnim zdravljenjem z mukolitikom.

- ▶ **Zaključek:** Potrebno bi bilo več študij in dokazov o smiselnosti in učinkih uporabe prosto dostopnih zdravil proti akutnem kašlju. Ni dobrega dokaza za ali proti uporabi takih zdravil. Večina uporabljenih zdravil v opisanih študijah je varna za uporabo.

VIR, KI BI JIH PRIPOROČILE V BRANJE

- ▶ *Smith SM, Schroeder K, Fahey T. Over-the-counter (OTC) medications for acute cough in children and adults in community settings. Cochrane Database of Systematic Reviews. 2014; (11): CD001831.*

PRIPOROČILO ZA PRAKSO NA OSNOVI DOKAZOV IN STANJA V AMBULANTI

- ▶ Malo raziskav → postavljanje zaključkov ni zanesljivo.
- ▶ Zaključek: izbira, ali boste bolniku z mokrim kašljem ob akutni infekciji zgornjih dihal priporočili ekspektorans/mukolitik ali ne, je v vaših rokah. Tovrstni preparati so sicer večinoma dobro tolerirani, vendar lahko predstavljajo nepotreben strošek za paciente.
- ▶ Farmacevti vas bodo skušali prepričati, da je uporaba tovrstnih zdravil koristna, ne smemo pa pozabiti, da je obvezna obilna hidracija, šele nato pride na vrsto mukolitik/ekspektorans.

